МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ІМЕНІ П.Л. ШУПИКА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНИ 2018»

25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя
2018

УДК 61(477)
А43

Голови редакційної колегії: Колесник Ю.М.

Редакційна колегія: Авраменко М. О., Візір В. А., Годлевський Л. С., Коваленко О. С., Краснов В. В., Лях Ю. Є., Майоров О. Ю., Марценюк В. П, Мінцер О. П., Пєнкін Ю. М., Пономаренко М. С., Прокопчук Ю. А., Рижов О. А., Суботін С. О., Сущенко Т. І., Туманський В. О., Яценко В. П.

А43 **Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини** 2018 : матеріали Всеукраїнської науково-методичної відеоконференції з міжнародною участю (25-26 квітня 2018 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2018. – 171 с.
ISBN 978-966-417-177-8

Матеріали видаються мовою оригіналу.
За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61(477)

ISBN 978-966-417-177-8

© Запорізький державний медичний університет, 2018
© Видавництво ЗДМУ

УДК 378.147.091.39.016 : 616-052-021.131 : 614.256

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ТАМЕ: «НАВЧАННЯ НА МЕДИЧНИХ ПОМИЛКАХ»

Авраменко М.О., Фурик О.О., Павленко А.С.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтоване навчання, віртуальні пацієнти

Вступ. Медична освіта - це складний, комплексний процес, який включає створення бази знань, розвиток клінічного мислення і формування навичок самоорганізації й самонавчання для підвищення рівня свідомого ставлення до придбання професійних знань, умінь і особистісних якостей майбутнього лікаря.

Поряд із традиційними методиками викладання існує ряд сучасних інноваційних методик підготовки студентів, до яких відносять проблемно-орієнтоване навчання з використанням віртуальних пацієнтів.

Метою роботи є визначення особливостей методики викладання проблемно-орієнтованого навчання на базі віртуальних пацієнтів.

Основна частина. В рамках реалізації проекту «TAME: Навчання на медичних помилках» (Erasmus+561583-EPP-1-2015-1-KZ-EPPKA2-CBHE-JP(2015-2944/001-001) впроваджено інноваційний метод педагогіки, що дозволив навчати студентів на медичних помилках в процесі діагностики та лікування. Для реалізації проекту протягом 2016-2018 навчальних років було модернізовано робочу програму в рамках курсу за вибором і переглянуто розклад занять для 65-ти студентів 5 курсу 2-го медичного факультету зі спеціальності «Педіатрія» та 32-х студентів 6 курсу 1-го медичного факультету зі спеціальності «Хірургія». Було встановлено наступну структуру занять протягом 6-ти тижнів: 6 годин безперервного проблемно-орієнтованого навчання (заняття з викладачем-тьютором), 2 години лекцій та окремий час для самостійної роботи студентів. Впровадження проблемно-орієнтованого навчання потребувало спеціального методичного забезпечення - віртуальних пацієнтів. Віртуальний пацієнт - це інтерактивна комп'ютерна симуляція взятих з реального життя клінічних сценаріїв (кейсів), створена з метою навчання, тренування і оцінки знань студентів медичних ВНЗ та лікарів.

Віртуальні пацієнти для проведення практичних занять з «Педіатрії» були надані ЗДМУ партнерами університету св. Георга, були перекладені, етнічно, соціоекономічно та професійно адаптовані згідно протоколам та законодавству України. Для проведення практичних занять з «Хірургії» вперше у ЗДМУ командою хірургів було складено 6 віртуальних пацієнтів та завантажено на платформу OpenLabyrinth. Основними відмінностями проблемно-орієнтованого

навчання від традиційного було створення невеликих груп до 8 студентів, спеціальне навчання викладачів, які працювали за даною методикою – тьютори, складання та адаптація кейсів та організація занять таким чином, що студенти повинні самостійно сформулювати питання, які необхідні для рішення кейса та знайти на них відповіді у результаті пошуку відповідної інформації та спільного обговорення.

Висновки: вищезазначена методика дозволить майбутнім лікарям в безпечних умовах уникнути найбільш поширених медичних помилок в процесі діагностики і лікування, що стане основою поліпшення відносин між пацієнтом і лікарем, зменшення шкоди та підвищення загального рівня медико-санітарної допомоги.

UDC 378.091.321:37.042:[378.147.091.313:61](100)TAME

MAJOR DIFFICULTIES IN THE WORK OF A TUTOR WITH A TEAM OF STUDENTS WITHIN THE TAME INTERNATIONAL PROJECT

Patsera M.V., Skrypnykova Y.S.

Zaporizhzhia State Medical University

Keywords: TAME international project, student, virtual patient, tutor

Modern conditions for knowledge acquisition dictate the need for intensification of education and search for new pedagogical approaches to the training of students at higher medical institutions. One of these new approaches is the TAME (Training Against Medical Error) project within the framework of the Erasmus+ grant program. The major feature of this educational project is studying the material not on a certain topic, but in a multidisciplinary way, through a "virtual patient".

The purpose of this method is to educate students on common medical errors, as well as help students formulate their own thoughts, think logically, work in a team, defend their point of view, while listening to other team members, distinguish major factors from minor ones, and make decisions and take responsibility for them.

It is known that within the TAME project, the tutor only assumes observer and advisor functions, and has no right to interfere in the discussion; however, his role is significant in the analysis of each case. As early as at the stage of case adaptation, the difficulties in the work of the tutors start to manifest. For instance, each case should be adapted to the regulations of the respective country; moreover, it is necessary to take into account clinical protocols, healthcare organization principles, the structure of healthcare institutions in Ukraine, etc.

While working on cases, i.e. problem-oriented situations, students experience certain difficulties, such as inability to correctly prioritize general condition of the patient, focus on a single problem in a child, ignoring important details, laziness or fear in the search for solutions, or lack of practical skills. When working with a team of students, the tutor often experiences group interaction issues or functional impairment, which is a serious difficulty in the work of both tutor and students. Other important obstacles are students' dominance behavior, presence of a "quiet" student,

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФАРМАЦІЇ ЯК ЗАСІБ ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОГО НАВЧАННЯ
Хмельникова Л. І. , Подплетня О. А. 74

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.
Каблуков А.О., Риженко В.П. 75

ЗНАЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ В УДОСКОНАЛЕННІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА ЇХ МОТИВАЦІЇ
Свинтозельський О.О., Долінна М.О. 77

РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕЯКИХ АСПЕКТІВ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ ЧЕРЕЗ OFFICE 365
Попова Я.В., Лукіна І.А., Білай І.М. 78

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ВАРІАНТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ВІДКРИТИХ ОНЛАЙН-КУРСІВ
Суховий Г.П., Яковлева О.С. 79

ВИБІР СЕРВІСУ АУТЕНТИФІКАЦІЇ СТУДЕНТА ЯК ЕЛЕМЕНТА СИСТЕМИ ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ
Рижов О.А., Андросов О.І. 80

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ. КРУГЛИЙ СТІЛ В РАМКАХ ПРОЕКТУ «ТАМЕ: НАВЧАННЯ НА МЕДИЧНИХ ПОМИЛКАХ» 82

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ТАМЕ: «НАВЧАННЯ НА МЕДИЧНИХ ПОМИЛКАХ»
Авраменко М.О., Фурик О.О., Павленко А.С. 82

MAJOR DIFFICULTIES IN THE WORK OF A TUTOR WITH A TEAM OF STUDENTS WITHIN THE TAME INTERNATIONAL PROJECT
Patsera M.V., Skrypnykova Y.S. 83

ВИБІР ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ОПИТУВАННЯ СТУДЕНТІВ В РАМКАХ ПРОЕКТУ «ТАМЕ: НАВЧАННЯ НА МЕДИЧНИХ ПОМИЛКАХ»
Білий А.К., Фурик О.О., Костровський О.М. 84

ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЛІКАРСЬКИХ ПОМИЛКАХ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ХІРІГІЇ
Білай А.І. 86

ВИЗНАЧЕННЯ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ З ДИСЦИПЛІН ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ НА ПІДСТАВІ АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ ПРИЧИН ПОМИЛОК ПРИ НАВЧАННІ В РАМКАХ МІЖНАРОДНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЕКТУ «ТАМЕ»
Кузнєцов А.А. 86

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ПОМИЛОК СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ПЕДІАТРИЧНИХ КЕЙСІВ В РАМКАХ ПРОЕКТУ «ТАМЕ»
Кузнєцова О.Д. 87

ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРЕДМЕТУ «ПЕДІАТРІЯ»
Осичнюк Л.М. 88

МІЖНАРОДНИЙ ПРОЕКТ ТАМЕ: ДОСВІД РОБОТИ Т'ЮТОРА З КОМАНДОЮ СТУДЕНТІВ
Пацера М.В., Скрипникова Я.С. 91